

Utkast till rådets motivering: Rådets ståndpunkt (EU) nr 22/2021 vid första behandlingen inför antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordningarna (EU) nr 603/2013, (EU) 2016/794, (EU) 2018/1862, (EU) 2019/816 och (EU) 2019/818 vad gäller fastställandet av villkoren för åtkomst till andra EU-informationssystem för ändamål som gäller Informationssystemet för viseringar

(2021/C 227/04)

I. INLEDNING

1. Efter att ha gjort en grundlig utvärdering av Informationssystemet för viseringar (VIS) lade kommissionen den 16 maj 2018 fram ett lagstiftningsförslag om ändring av VIS-förordningen ⁽¹⁾ (nedan kallad *förordningen om ändring av VIS*).
2. Vid sitt möte den 19 december 2018 antog Ständiga representanternas kommitté (Coreper) ett mandat för förhandlingar med Europaparlamentet ⁽²⁾.
3. Europeiska ekonomiska och sociala kommittén antog sitt yttrande den 19 september 2018 ⁽³⁾.
4. Europeiska datatillsynsmannen avgav sitt yttrande den 12 december 2018 ⁽⁴⁾.
5. På Europaparlamentets begäran lämnade Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter (FRA) ett yttrande den 30 augusti 2018 ⁽⁵⁾.
6. Den 13 mars 2019 antog Europaparlamentet sin ståndpunkt vid första behandlingen ⁽⁶⁾.
7. Rådet och Europaparlamentet inledde förhandlingar i oktober 2019 i syfte att nå en överenskommelse i samband med rådets ståndpunkt vid första behandlingen (nedan kallad *tidig överenskommelse vid andra behandlingen*).
8. Det framgick under förhandlingarna att vissa bestämmelser – de s.k. VIS-följdändringarna – saknades i kommissionens förslag. Det rör sig om ändringar som ska göras i rättsakterna om EU:s informationssystem och databaser till följd av de automatiska sökningarna från VIS i dessa andra system. Kommissionen har tidigare föreslagit liknande följdändringar för Etias ⁽⁷⁾.
9. På grund av den variabla geometri som kännetecknar medlemsstaternas deltagande i EU:s politik på området med frihet, säkerhet och rättvisa var det rättsligt möjligt att i förordningen om ändring av VIS införa endast en uppsättning följdändringar avseende den modifiering av rättsinstrument inom Schengenregelverket som rör de yttre gränserna, medan andra bestämmelser utanför det regelverket måste införas i ett separat rättsinstrument, nämligen förordningen om VIS-följdändringarna (vilken är föremål för föreliggande rådets motivering).
10. Den 17 juni 2020 ändrade Coreper rådets mandat för att inbegripa VIS-följdändringarna ⁽⁸⁾. Europaparlamentet hade redan antagit sin ståndpunkt vid första behandlingen, och dess förhandlingsteam meddelade att man skulle fastställa sin ståndpunkt avseende dessa nya bestämmelser under de interinstitutionella förhandlingarna.

⁽¹⁾ Dok. 8853/18.

⁽²⁾ Dok. 15726/18.

⁽³⁾ EECs 2018/03954 (EUT C 440, 6.12.2018, s. 154).

⁽⁴⁾ Sammanfattning av Europeiska datatillsynsmannens yttrande om förslaget till ny förordning om Informationssystemet för viseringar (EUT C 50, 8.2.2019, s. 4).

⁽⁵⁾ FRA:s yttrande – 2/2018. <https://fra.europa.eu/en/publication/2018/revised-visa-information-system-and-its-fundamental-rights-implications>

⁽⁶⁾ T8-0174/2019, dok. 7401/19.

⁽⁷⁾ Se COM(2019) 3 final och COM(2019) 4 final.

⁽⁸⁾ Dok. 8787/20.

11. Efter sex politiska trepartsmöten och ett stort antal tekniska möten kröntes förhandlingarna med framgång den 8 december 2020, då Europaparlamentet och rådet nådde fram till en kompromisslösning om två förordningar, nämligen
  - förordningen om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 767/2008, (EG) nr 810/2009, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1860, (EU) 2018/1861, (EU) 2019/817 och (EU) 2019/1896 och om upphävande av rådets beslut 2004/512/EG och 2008/633/RIF i syfte att reformera Informationssystemet för viseringar (nedan kallad *förordningen om ändring av VIS*),
  - förordningen om ändring av förordningarna (EU) nr 603/2013, (EU) 2016/794, (EU) 2018/1862, (EU) 2019/816 och (EU) 2019/818 vad gäller fastställandet av villkoren för åtkomst till andra EU-informationssystem för ändamål som gäller Informationssystemet för viseringar (nedan kallad *förordningen om VIS-följdändringar*, vilken är föremål för föreliggande rådets motivering).
12. Den 22 januari 2021 analyserade Coreper den slutliga kompromisstexten inför en överenskommelse.
13. Den 27 januari 2021 bekräftade Europaparlamentets utskott för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor den politiska överenskommelsen, och den 1 februari 2021 skickade utskottets ordförande en skrivelse till Corepers ordförande där man bekräftade att – om rådet godkänner de båda förordningarna vid första behandlingen – kommer parlamentet att efter juristlingvisternas slutgranskning godkänna rådets ståndpunkt vid andra behandlingen.
14. Coreper bekräftade den 3 februari 2021 den politiska överenskommelsen om kompromisstexterna för förordningarna.
15. Danmark deltar inte i antagandet av förordningen om VIS-följdändringar, som inte är bindande för eller tillämplig på Danmark. Eftersom denna förordning, i den utsträckning som dess bestämmelser rör SIS enligt förordning (EU) 2018/1862, är en utveckling av Schengenregelverket ska Danmark, i enlighet med artikel 4 i det protokollet, inom sex månader efter det att rådet har beslutat om den här förordningen, besluta huruvida landet ska genomföra den i sin nationella lagstiftning.
16. I den mån som bestämmelserna i förordningen om VIS-följdändringar avser SIS enligt förordning (EU) 2018/1862 deltar Irland i den förordningen. I den mån som bestämmelserna i den förordningen avser Europol, Eurodac och Ecris-TCN deltar Irland inte i antagandet av den förordningen, som inte är bindande för eller tillämplig på Irland.
17. När det gäller Island, Norge, Schweiz och Liechtenstein utgör förordningen om VIS-följdändringar – i den mån som den avser SIS enligt förordning (EU) 2018/1862 – en utveckling av bestämmelserna i Schengenregelverket.

II. SYFTE

18. VIS – som inrättades genom rådets beslut 2004/512/EG (VIS-beslutet) och förordning (EG) nr 767/2008 – är EU:s informationssystem för underlättande av (Schengenrådets) viseringsförfarande för kortare vistelse samt bistånd till viserings-, gräns-, asyl- och migrationsmyndigheterna vid kontroll av tredjelandsmedborgare som behöver visering för att kunna resa till Schengenområdet. VIS kopplar samman medlemsstaternas konsulat i hela världen och alla deras gränsövergångsställen vid de yttre gränserna.
19. Syftet med förordningen om VIS är att vidareutveckla VIS så att det är bättre anpassat till nya problem inom viserings-, gräns och säkerhetspolitiken.

20. Förordningen om VIS-följändringar anger under vilka villkor som VIS får söka i de uppgifter som lagras i Eurodac, SIS och Ecris-TCN samt i Europoluppgifter i syfte att identifiera träffar som uppkommit vid de automatiska sökningar som anges i förordningen om ändring av VIS.
21. I kommissionens förslag saknades villkoren för åtkomst till andra EU-informationssystem och EU-databaser där VIS gör sökningar, huvudsakligen därför att förslaget lades fram före antagandet av ett flertal rättsakter om andra EU-informationssystem och EU-databaser samt interoperabilitetsförordningarna.
22. Rådets ståndpunkt vid första behandlingen avhjälpes denna brist och beaktar de nya lagstiftningsramarna för interoperabilitet, vilka har utvecklats sedan förslaget lades fram.
23. Medan de tekniska ändringarna av de förordningar som ingår i den del av Schengenregelverket som avser gränser (VIS⁽⁹⁾), in- och utresesystemet⁽¹⁰⁾, Etias⁽¹¹⁾, SIS och återvändande⁽¹²⁾, SIS och gränser⁽¹³⁾ samt interoperabilitet och gränser⁽¹⁴⁾ ingår i förordningen om ändring av VIS, ingår ändringen av de förordningar som inte ingår i Schengenregelverket eller utgör texter om Schengen och polissamarbete (Eurodac⁽¹⁵⁾), Europolförordningen⁽¹⁶⁾, SIS och polissamarbete⁽¹⁷⁾, Ecris-TCN⁽¹⁸⁾ samt interoperabilitet och polissamarbete⁽¹⁹⁾ i detta separata rättsinstrument på grund av den variabla geometri som kännetecknar medlemsstaternas deltagande i EU:s politik på området med frihet, säkerhet och rättvisa.

⁽⁹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 767/2008 av den 9 juli 2008 om informationssystemet för viseringar (VIS) och utbytet mellan medlemsstaterna av uppgifter om viseringar för kortare vistelse (VIS-förordningen) (EUT L 218, 13.8.2008, s. 60).

⁽¹⁰⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/2226 av den 30 november 2017 om inrättande av ett in- och utresesystem för registrering av in- och utreseuppgifter och av uppgifter om nekad inresa för tredjelandsmedborgare som passerar medlemsstaternas yttre gränser, om fastställande av villkoren för åtkomst till in- och utresesystemet för brottsbekämpande ändamål och om ändring av konventionen om tillämpning av Schengenavtalet och förordningarna (EG) nr 767/2008 och (EU) nr 1077/2011 (EUT L 327, 9.12.2017, s. 20).

⁽¹¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1240 av den 12 september 2018 om inrättande av ett EU-system för reseuppgifter och resetillstånd (Etias) och om ändring av förordningarna (EU) nr 1077/2011, (EU) nr 515/2014, (EU) 2016/399, (EU) 2016/1624 och (EU) 2017/2226 (EUT L 236, 19.9.2018, s. 1).

⁽¹²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1860 av den 28 november 2018 om användning av Schengens informationssystem för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna (EUT L 312, 7.12.2018, s. 1).

⁽¹³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1861 av den 28 november 2018 om inrättande, drift och användning av Schengens informationssystem (SIS) på området in- och utresekontroller, om ändring av konventionen om tillämpning av Schengenavtalet och om ändring och upphävande av förordning (EG) nr 1987/2006 (EUT L 312, 7.12.2018, s. 14).

⁽¹⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/817 av den 20 maj 2019 om inrättande av en ram för interoperabilitet mellan EU-informationssystem på området gränser och viseringar, och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 767/2008, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726 och (EU) 2018/1861 samt rådets beslut 2004/512/EG och 2008/633/RIF (EUT L 135, 22.5.2019, s. 27).

⁽¹⁵⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 603/2013 av den 26 juni 2013 om inrättande av Eurodac för jämförelse av fingeravtryck för en effektiv tillämpning av förordning (EU) nr 604/2013 om kriterier och mekanismer för att avgöra vilken medlemsstat som är ansvarig för att pröva en ansökan om internationellt skydd som en tredjelandsmedborgare eller en statslös person har lämnat in i någon medlemsstat och för när medlemsstaternas brottsbekämpande myndigheter begär jämförelser med Eurodacuppgifter för brottsbekämpande ändamål, samt om ändring av förordning (EU) nr 1077/2011 om inrättande av en Europeisk byrå för den operativa förvaltningen av stora it-system inom området frihet, säkerhet och rättvisa (EUT L 180, 29.6.2013, s. 1).

⁽¹⁶⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/794 av den 11 maj 2016 om Europeiska unionens byrå för samarbete inom brottsbekämpning (Europol) och om ersättande och upphävande av rådets beslut 2009/371/RIF, 2009/934/RIF, 2009/935/RIF, 2009/936/RIF och 2009/968/RIF (EUT L 135, 24.5.2016, s. 53).

⁽¹⁷⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1862 av den 28 november 2018 om inrättande, drift och användning av Schengens informationssystem (SIS) på området polissamarbete och straffrättsligt samarbete, om ändring och upphävande av rådets beslut 2007/533/RIF och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1986/2006 och kommissionens beslut 2010/261/EU (EUT L 312, 7.12.2018, s. 56).

⁽¹⁸⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/816 av den 17 april 2019 om inrättande av ett centraliserat system för identifiering av medlemsstater som innehar uppgifter om fällande domar mot tredjelandsmedborgare och statslösa personer (Ecris-TCN) för att komplettera det europeiska informationssystemet för utbyte av uppgifter ur kriminalregister och om ändring av förordning (EU) 2018/1726 (EUT L 135, 22.5.2019, s. 1).

⁽¹⁹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/818 av den 20 maj 2019 om inrättande av en ram för interoperabilitet mellan EU-informationssystem på området polissamarbete och straffrättsligt samarbete, asyl och migration och om ändring av förordningarna (EU) 2018/1726, (EU) 2018/1862 och (EU) 2019/816 (EUT L 135, 22.5.2019, s. 85).

24. Man har emellertid förhandlat fram de båda förordningarna som ett paket, och tanken är att de tillsammans på ett smidigt sätt ska möjliggöra en övergripande drift och användning av VIS-systemet.

III. ANALYS AV RÅDETS STÅNDPUNKT VID FÖRSTA BEHANDLINGEN

A. Allmänt

25. Europaparlamentet och rådet har förhandlat i syfte att nå en överenskommelse om en rådets ståndpunkt vid första behandlingen som parlamentet skulle kunna godkänna vid sin andra behandling. Rådets ståndpunkt vid första behandlingen avseende förordningen om VIS-följändringar återspeglar fullt ut den kompromiss som de båda medlagstiftarna med bistånd av kommissionen har nått fram till.

B. Centrala frågor

Ändringar av förordning (EU) 603/2013

26. Rådets ståndpunkt vid första behandlingen ändrar Eurodac-förordningen i syfte att

- ge de behöriga viseringsmyndigheterna åtkomst till Eurodac för att inhämta uppgifter i skrivskyddat format,
- ansluta Eurodac till den europeiska sökportal som inrättats genom artikel 6 i förordning (EU) 2019/818 för att möjliggöra automatisk behandling i VIS samt
- det ska föras register eller logg över all uppgiftsbehandling som sker inom Eurodac och VIS.

Ändringar av förordning (EU) 2016/794

27. Rådets ståndpunkt vid första behandlingen ändrar Europolförordningen i syfte att

- tillåta Europol att avge ett yttrande med anledning av en sökning från VIS inom ramen för den automatiska behandlingen samt
- se till att de utsedda VIS-myndigheterna vid tillämpning av VIS-förordningen har indirekt åtkomst till Europoluppgifterna på grundval av ett system med träff/icke träff.

Ändringar av förordning (EU) 2018/1862

28. Rådets ståndpunkt vid första behandlingen ändrar förordningen om SIS och polissamarbete i syfte att

- det ska föras logg över all uppgiftsbehandling som sker inom SIS och VIS,
- ge de nationella behöriga myndigheterna åtkomst till i SIS införda uppgifter för manuell verifiering av träffar som genererats av automatiska sökningar från VIS och bedömning av huruvida en sökande av visering, visering för längre vistelse eller uppehållstillstånd kan utgöra ett hot mot den allmänna ordningen eller den allmänna säkerheten samt
- ansluta det centrala SIS till den europeiska sökportal som inrättats genom artikel 6 i förordning (EU) 2019/818 för att möjliggöra automatisk behandling i VIS.

Ändringar av förordning (EU) 2019/816

29. Rådets ståndpunkt vid första behandlingen ändrar förordningen om Ecris-TCN i syfte att

- i dataposten för en dömd tredjelandsmedborgare och i VIS-syfte införa en flaggning som anger att den berörda tredjelandsmedborgaren har dömts för ett terroristbrott eller ett annat grovt brott,
- ange att denna flaggning kommer att raderas automatiskt 25 år efter det att flaggningen skapades såvitt avser fällande domar för terroristbrott och 15 år efter det att flaggningen skapades såvitt avser fällande domar för andra grova brott,
- göra flaggningarna och koden för den eller de dömande medlemsstaterna åtkomliga och sökbara för VIS centrala system i verifieringssyfte om träffar identifieras genom den automatiska behandlingen i VIS,
- det centrala systemet eller CIR vid en träff automatiskt ska förse den behöriga myndigheten med information om de medlemsstater som innehar uppgifter i kriminalregister om tredjelandsmedborgaren,

- ansluta Ecris-TCN till den europeiska sökportal som inrättats genom artikel 6 i förordning (EU) 2019/818 för att möjliggöra automatisk behandling i VIS,
  - ge de utsedda VIS-myndigheterna rätt att få åtkomst till Ecris-TCN-uppgifterna i den gemensamma databasen för identitetsuppgifter (CIR) för att utföra uppgifterna enligt VIS-förordningen samt
  - det ska föras logg över all behandling av Ecris-TCN-uppgifter som sker inom CIR och VIS.
30. Ursprungligen begärde Europaparlamentet att det i Ecris-TCN-förordningen skulle införas en bestämmelse där kommissionen gavs i uppgift att inom ett år efter idrifttagandet av Ecris-TCN utvärdera huruvida VIS sökningar i Ecris-TCN var nödvändiga för att stödja VIS mål om bedömning av huruvida en person som ansöker om en visering, en visering för längre vistelse eller ett uppehållstillstånd skulle utgöra ett hot mot den allmänna ordningen eller den allmänna säkerheten i enlighet med förordning (EG) nr 767/2008. I rådets ståndpunkt vid första behandlingen integreras en bedömning av huruvida VIS sökningar i Ecris-TCN har bidragit till uppnåendet av det ovanstående målet i den rapport som kommissionen ska lägga fram tre år efter det att det reviderade VIS har tagits i drift.

Ändringar av förordning (EU) 2019/818

31. Rådets ståndpunkt vid första behandlingen ändrar förordningen om interoperabilitet (polissamarbete) så att den anpassas till det reviderade VIS.

IV. SLUTSATS

32. Rådets ståndpunkt vid första behandlingen återspeglar till fullo den kompromiss som med bistånd av kommissionen nåddes i förhandlingarna mellan rådet och Europaparlamentet. Rådet anser att dess ståndpunkt vid första behandlingen utgör ett väl avvägt paket och att den antagna förordningen om ändring av förordningarna (EU) nr 603/2013, (EU) 2016/794, (EU) 2018/1862, (EU) 2019/816 och (EU) 2019/818 vad gäller fastställandet av villkoren för åtkomst till andra EU-informationssystem för ändamål som gäller Informationssystemet för viseringar kommer att göra det möjligt att ansluta VIS till uppgifter från andra EU-informationssystem och Europol och på så sätt göra det möjligt för systemen att komplettera varandra i syfte att förbättra förvaltningen av de yttre gränserna, bidra till att förebygga och bekämpa olaglig invandring och säkerställa en hög säkerhetsnivå inom området med frihet, säkerhet och rättvisa i unionen, bl.a. för att upprätthålla den allmänna säkerheten och allmänna ordningen och trygga säkerheten inom medlemsstaternas territorier.
33. Denna kompromiss bekräftas i skrivelsen av den 1 februari 2021 från ordföranden för utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor till Corepers ordförande. I skrivelsen meddelar utskottets ordförande att han kommer att rekommendera utskottets ledamöter – och därefter plenarsammanträdet – att de vid Europaparlamentets andra behandling godtar rådets ståndpunkt vid första behandlingen utan ändringar, med förbehåll för slutgranskningen av de båda institutionernas juristlingvister.
-